

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Bedřicha Smetany, Plzeň, Revoluční 100

Adresa: Revoluční 100, 312 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 002 705

Termín konání orientační inspekce: 4. – 6. února 2002

Čj.	044 42/02-4019
Signatura	od4kv512

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Bedřicha Smetany v Plzni má již jednaosmdesátiletou tradici a patří k nejstarším a nejvýznamnějším školám svého druhu v České republice. Kromě hudebního oboru byla ve školním roce 1989/1990 zahájena výuka také v tanečním oboru, od září 1999 byl otevřen výtvarný obor.

V současnosti má škola tři pracoviště – nacházejí se v městských lokalitách Lobzy, Doubravka a Vinice: v hlavní budově v Revoluční ulici 100 (historická školní budova v Lobzích z roku 1900), v samostatném pavilonu při základní škole v Zábělské ulici v Doubravce (postaven s ohledem na specifika ZUŠ v roce 1975), ve třídách základní školy na Vinicích (vedení školy vyšlo vstříc požadavku základní školy - žákům odpadlo složité dojíždění).

Činnost školy charakterizují mimořádně kvalitní výsledky v individuální výuce hudebního oboru (např. ocenění žáků v celé řadě národních i mezinárodních soutěží), vynikající činnost „Plzeňského dětského sboru“ (založen v roce 1980) a dvou přípravných pěveckých sborů „Notičky“ a „Javoříčky“, folklórního i řady komorních souborů a od roku 1999 také dechového orchestru školy. Úspěšně se prezentují také soubory tanečního oboru. Začíná se rozvíjet spolupráce s nejmladším výtvarným oborem. Dosahované mimořádně kvalitní výsledky vzdělávání především v hudebním oboru dokladují fundovanou práci pedagogů.

Pravidelná spolupráce školy se západočeským tvůrčím centrem Asociace hudebních umělců a vědců výrazně podporuje studium a interpretaci skladeb soudobých skladatelů. Základní umělecká škola Bedřicha Smetany je významnou vzdělávací a kulturní institucí nejen městského obvodu Doubravka, ale i města, na jejímž hudebním a kulturním životě se žáci a učitelé školy výrazně podílejí.

Od 1. ledna 1992 získala škola právní subjektivitu s právní formou hospodaření jako příspěvková organizace.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola Bedřicha Smetany poskytuje základy uměleckého vzdělávání ve třech oborech: v hudebním, tanečním a ve výtvarném.

V hudebním oboru v přípravném studiu, v I. a II. stupni základního studia a v rozšířeném vyučování, dále ve II. stupni základního studia v tanečním oboru probíhá výuka dle učebních plánů doporučených základním uměleckým školám MŠMT pod č. j. 18 418/95-25.

V přípravném studiu a v I. stupni základního studia v tanečním a ve výtvarném oboru se škola řídí vzdělávacím programem MŠMT č. j. 15 865/2000-22 a úpravou pro výtvarný obor č. j. 21 083/2001-22.

V tomto školním roce je v přípravném studiu a v I. stupni základního studia vyučováno celkem ve všech oborech 83,9 % žáků, ve II. stupni základního studia 14,2 % žáků (z toho 2 % nadaných žáků hudebního oboru má zvýšenou časovou dotaci základního studia – 70 minut týdně). Rozšířené vyučování v hudebním oboru má 1,9 % výrazně talentovaných žáků.

Školní rok	Hudební obor			Taneční obor		Výtvarný obor	
	I. stupeň základního studia:	II. stupeň základního studia:	Rozšířené vyučování (I. a II. stupeň):	I. stupeň základního studia:	II. stupeň základního studia:	I. stupeň základního studia:	II. stupeň základního studia:
2000/2001	736 žáků	80 žáků	16 žáků	92 žáků	7 žáků	10 žáků	0 žáků
2001/2002	683 žáků	122 žáků	18 žáků	79 žáků	12 žáků	35 žáků	1 žák

Počet žáků ve škole nepřekračuje povolenou kapacitu 950 žáků - vloni měla škola celkově 941 žáků, letos má celkem 950 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

Hra na klavír

Výuka je plánována na jednotlivá pololetí dle požadavků učebních osnov s ohledem na specifické schopnosti a talent žáků. Přístup vyučujících k výběru klavírní literatury je zodpovědný, tvůrčí. Učitelky díky svému průběžnému dalšímu vzdělávání mají možnost nabídnout a vybrat žákům zajímavé, žánrově pestré a technické vyspělosti žáků odpovídající skladby autorů z celého světa. Tomuto přístupu odpovídal také promyšlený a citlivý výběr soutěžního repertoáru sledované soutěže žáků klavírního oddělení.

Předmět vyučují učitelky s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učebny pro výuku jsou vybaveny kvalitními nástroji, množstvím notové i pedagogické literatury. Školní nábytek je starší. V obou budovách (v Lobzích a v Doubravce), ve kterých je výuka realizována, je k dispozici koncertní sálek. Akustické podmínky pro výuku jsou velmi dobré.

V době konání inspekce probíhalo ve hře na klavír školní kolo celostátní soutěže ZUŠ, které s přesným časovým harmonogramem připravila klavírní předmětová komise (losování pořadí v jednotlivých kategoriích, úvodní slovo ředitelky školy, soutěžní vystoupení, hodnocení s předáním diplomů a věcných cen). Prostředí koncertního sálku v Doubravce je esteticky velice podnětné. Učitelky vytvořily pro žáky i jejich rodiče příjemné prostředí s nestresující atmosférou. Motivující byl také způsob hodnocení výkonu žáků, jejich ocenění diplomem a malým dárkem věnovaným sdružením rodičů. Soutěže se ve všech kategoriích aktivně zúčastnilo 59 žáků, což je 36 % z celkového počtu žáků klavírního oddělení.

Žáci byli na soutěžní vystoupení velice pečlivě připraveni, byly dodrženy požadavky soutěžního řádu jak na časový limit v jednotlivých kategoriích, tak na hru z paměti. Předvedená kvalita jejich dovedností a interpretačních schopností spolu s objevnou a nápaditou dramaturgií při výběru skladeb byly příkladné. Invence a soustředění žáků, prožitek z hraných skladeb dokladovaly vynikající úroveň pedagogické práce učitelek.

Čtyři žáci – klavíristé byli letos na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky přijati ke studiu v plzeňské konzervatoři.

Výuka hry na klavír má vynikající úroveň.

Hra na dechové nástroje

Plánované učivo ve sledovaných ročnících odpovídalo požadavkům osnov. Výrazným kladem bylo členění plánovaného učiva na jednotlivá pololetí, případně i čtvrtletí školního roku. Plnění stanovených cílů je průběžně sledováno. U některých mladších žáků byly, převážně v souladu s jejich individuálními dispozicemi, zaznamenány celkově náročnější požadavky směřující k rychlejšímu postupu v látce. Plánováním byly zajištěny podmínky pro potřebnou kontinuitu výuky a její efektivitu.

Bezprostřední příprava učitelů odpovídala stanoveným výukovým cílům. Pouze v jednotlivém případě nebyly optimálním způsobem zohledněny talentové předpoklady mladší žákyně. Plánování hry na trubku postrádalo uplatnění větší variability ve výběru instruktivní literatury. Ve svém celku jsou systém a úroveň plánování pozitivně působícím faktorem kvality výuky.

Předměty vyučují učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, výrazné osobnosti. Ku prospěchu věci uplatňují ve výuce své profesionální umělecké zkušenosti, dostatečnou pedagogickou praxi a podněty z dalšího vzdělávání. Hru na zobcovou flétnu s cílem přípravy ke hře na další dechový nástroj vyučují také učitelé s odbornou způsobilostí pro žesťové nástroje.

Učebny dechového oddělení jsou prostorné, potřebné větrání je zajišťováno okny. Nevýhodou je hluk rušného automobilového provozu v bezprostřední blízkosti budovy. Některé učebny bez specifické úpravy nemají optimální akustické podmínky (vykazují vyšší míru dozvuku). Psychohygienické podmínky výuky tím nejsou dotčeny. Vybavení nábytkem a učebními pomůckami bylo vzhledem k potřebám a cílům výuky dostatečné. Prostředí učeben mělo vhodný pracovní a esteticky podnětně působící charakter.

Hra na dechové nástroje dřevěné - zobcovou, příčnou flétnu, klarinet

Ve sledované výuce byly odborně správně a s požadovaným výsledkem rozvíjeny stanovené dovednosti, návyky a hudebnost žáků. Pouze u nejmladších žáků v přípravném studiu nebyly pokaždé využity specifické metodické postupy lépe odpovídající tomuto věkovému stupni. Chybělo také efektivnější využívání společné práce se skupinkou žáků. Výraznější rozdíly v pojetí pedagogického procesu a metody nástrojové výuky byly konstatovány při výuce hry na příčnou flétnu. Na jedné straně se jednalo o přesně stanovený systém, vycházející svým způsobem z tradičního pojetí tvoření flétnového tónu a poměrně rychlého rozvíjení nástrojového rozsahu a techniky. Bylo zřejmé, že metoda klade značné fyzické i psychické nároky na žáka od počátku studia. Výrazných výsledků dosahovali především výrazněji disponovaní žáci, např. zde byla sledována výuka žákyně připravované k talentové zkoušce v konzervatoři. Kladem výuky byla její systematickosti, cílevědomost opřená o dlouholeté zkušenosti učitele. V soutěžích a v přijetí k dalšímu studiu bylo dosaženo nemalých úspěchů. Určitým metodickým protikladem je práce v další flétnové třídě, vycházející z novějšího pojetí tvoření tónu s důrazem na celkovou uvolněnost dechové a nátiskové techniky. Pedagog vycházel z novějšího pojetí metodiky flétnové hry a z podnětů získávaných dalším vzděláváním na odborných flétnových kurzech. Ve škole je tato metoda uplatňována teprve třetím rokem, tedy zatím u mladších žáků. Výuka se zde vyznačovala atmosférou radostné práce s důrazem na postupné upevňování základních návyků. Užívaný notový materiál poskytoval dostatek podnětů pro hudební rozvoj a motivaci žáka ke hře.

Učitelé s vysokou odborností učivo se žáky rozebírali a procvičovali. V některých případech nebylo množství slovních pokynů vždy úměrné dané pedagogické situaci. Zde pak chybělo častější uplatnění nástrojových ukázek učitele pro názornější objasnění problému u procvičované látky nebo při vytváření prvotních představ u nově zadávaného úkolu. Nástrojové ukázky učitelů však nechyběly v žádné hodině a byly na potřebně profesionální

úrovni. Z hlediska formy, metody a dosahovaných průběžných výsledků byla téměř optimální vyrovnanost odborné a pedagogické koncepce výuky na vysoké úrovni zaznamenána v klarinetové třídě.

Ve sledované výuce byly účinnými faktory průběžné hodnocení výkonu žáka s okamžitou analýzou chyb, většinou také pozitivní posilování a vzájemná komunikace učitel-žák. Výrazným kladem byl motivačně působící hudební obsah hraných písní, sólových přednesových skladeb, příprava žáků k veřejným vystoupením, zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry - to se dle požadavku učebních plánů týká většiny žáků.

Hra na dechové nástroje žesťové - trubka

Metoda výuky byla založena na vytváření nenásilně tvořeného tónu s postupným rozšiřováním nástrojového rozsahu. Sledováno bylo vytváření správných intonačních představ žáka při hře. Výběr etud odpovídal fyzickým možnostem a stupni nástrojového rozvoje žáků. Zadávány byly vhodné přednesové skladby rozšiřující hudebně-výrazové nástrojové schopnosti, celkový hudební rozvoj poskytující podněty pro pozitivně stimulující prožitky. Dílčím nedostatkem byla skutečnost, že učitelé jako hornisté nemohou žákům látku na trubku vzorově přehrávat. Zkušení hudebníci a učitelé na nátrubkový nástroj však dokázali tuto nevýhodu dostatečně kompenzovat úrovní odborného vedení žáků, sluchovou analýzou nedostatků hry, přesným slovním komentářem, doprovodem na klavír. V zařazované notové literatuře chyběl větší výběr z řady osvědčených titulů hry na trubku pro rozvoj nátlakových a technických dovedností žáka (jeden sešit etud různých autorů nepředstavuje ucelenou nástrojovou školu).

Učitelé byli úspěšní při motivaci žáků ke hře na trubku. Žáci jsou zařazováni do dechového orchestru, který se připravuje na různá veřejná vystoupení. Zatím se nepodařilo získat žáky na tenorové nástroje (baskřídlůvky, pozouny). Výuka probíhala v příznivém prostředí partnerské komunikace. Učitelé dostatečně respektovali osobnost a zájmy žáka.

Komorní a orchestrální hra dechových nástrojů

Komorní hra zobcových fléten byla realizována s využitím celého kvarteta těchto nástrojů. Renesanční a barokní skladby byly cvičeny s porozuměním pro daný kompoziční sloh. Učitel vedl žáky s odborným přehledem k dobré rytmické souhře, intonaci a zvukové kultuře flétnového souboru. Výuka plně odpovídala požadavkům daného předmětu.

Utvoření dechového orchestru v roce 1999 je kvalitativním počinem v rozvoji dechového oddělení školy. Orchester má v současné době 40 členů. Flétnami a klarinety je kvalitně obsazena sekce dřevěných nástrojů (6 + 10 hráčů), pětičlenná saxofonová sekce částečně plní úlohu chybějících tenorových nástrojů. Hojně jsou obsazeny melodické křídlovky a doprovodné trubky (8 + 6 hráčů). Doprovodná sekce je doplněna lesním rohem, tubou, baskytarou, keyboardem a bicími nástroji. Dvě žákyně zajišťují pěveckou složku souboru.

Organizace zkoušek a veškerá práce orchestru je účelně zajištěna spoluprací tří učitelů dechového oddělení, z nichž jeden je vedoucím a dirigentem. Ve sledované zkoušce orchestru byla zaznamenána péče o dobrou intonaci, jednotné frázování nástrojových sekcí, celkovou zvukovou vyváženost daného nástrojového obsazení a kultivovanost projevu.

Dosažený výsledek za poměrně krátkou dobu existence orchestru je velmi povzbudivý. V současné době má orchestr v repertoáru 25 titulů klasické a soudobé literatury dechových orchestrů. Aranžmá, která jsou učiteli částečně upravována, jsou kvalitní, přiměřeně náročná. Žákům poskytují mnoho příležitostí pro další rozvoj muzikantských zkušeností a v neposlední řadě i uspokojivých prožitků.

Atmosféra sledované zkoušky vypovídala o zájmu a společném zaujetí ze strany učitelů a

žáků-členů orchestru.

Výuku v dechovém oddělení školy charakterizuje výrazná převaha pozitiv s příklady vynikající pedagogické práce. Celkové hodnocení odpovídá stupni velmi dobrý.

Hra na kytaru a komorní hra

Plánování učiva žáků je členěno na jednotlivá pololetí. V souladu s požadavky učebních osnov jsou zastoupeny všechny složky kytarové hry. Učitelé respektují individuální schopnosti žáků. Jejich příprava na vyučování byla promyšlená.

Výuka byla sledována u čtyř vyučujících. Tři mají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Jeden učitel je bez požadované kvalifikace, je zkušeným praktickým hráčem a pedagogem. Ve třídách, ve kterých výuka probíhala (na pracovištích v Lobzích a v Doubravce), jsou k dispozici kvalitní nástroje i kytarová literatura. Školní nábytek je většinou starší. Prostředí tříd je svou výzdobou pro žáky estetické a podnětné.

Sledovaná výuka sólové a komorní hry byla efektivní svým členěním a stavbou hodin. Volený kytarový repertoár odpovídal schopnostem žáků, byl žánrově pestrý. Vyučující dbali na vytváření a upevňování odpovídajících nástrojových návyků v souladu s věkem žáků. Při komorní hře byly sledovány správné postupy při souhře dvou mladších žáků. Cíleně bylo dbáno na uvolňování obou paží. Učitelé se se žáky zamýšleli nad charakterem hraných skladeb, sledovali hru s dynamikou, v odpovídající míře i hru z paměti. Většinou vedli žáky k analýze příčin vyskytujících se chyb. Veškeré problémové úseky hraných skladeb a nové úkoly důsledně procvičovali se žáky v hodině. Všichni vyučující žákům věcně správně látku i veškeré hudební souvislosti slovně vysvětlovali, vše prakticky vzorově předehrávali (v případě začínajícího žáka nebyla míra praktických ukázek dostačující). Často byly zařazovaným shrnutím učiva a opakováním nejdůležitějších postupů při nácvičení vytvářeny u žáků správné návyky pro samostatné domácí cvičení.

Žáci byli na vyučování dobře připraveni, ve sledovaných hodinách pracovali soustředěně. V průběhu výuky byli učitelé vhodně motivováni, stále povzbuzováni. Vyučující oceňovali každý dílčí pokrok. Citlivé i věcné bylo průběžné i celkové hodnocení výkonu žáků. Výuka probíhala v nestresující atmosféře, žáci se na učitele obraceli s důvěrou.

Sledovaná výuka hry na kytaru a komorní hra měla celkově velmi dobrou úroveň.

Hudební nauka

Úroveň kvality vzdělávání byla sledována v prvním ročníku a v hodinách věkově smíšených ročníků specificky zaměřené výuky pro žáky pěveckých sborů Javoříčky (2. – 3. ročník) a Plzeňského dětského sboru (4. – 5. ročník). Vyučování bylo vedeno učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí k výuce předmětu. Pro výuku byly vypracovány na základě požadavků učebních osnov specificky zaměřené tematické plány. Škola využívá k výuce vlastní učebnice s pracovními listy pro žáky prvního a druhého ročníku, které vypracovala jedna z učitelek. Časová dotace předmětu souhlasí s požadavky učebních plánů. Hodiny byly velmi dobře připraveny, jejich organizace a struktura odpovídaly učivu jednotlivých ročníků. Učební cíle sledovaných hodin byly v souladu se složením tříd a vycházely ze znalostí jednotlivých žáků, zvláště při výuce žáků pěveckých sborů (efektivní dělení skupin na žáky instrumentalisty a na žáky bez nástrojové průpravy).

Vyučování probíhalo ve dvou odborných pracovnách a v jedné menší zkušebně pro dělené zkoušky pěveckého sboru. Ve všech třídách byly vytvořeny dobré podmínky, které umožňují realizovat všechny složky předmětu. Určité rezervy jsou ve vybavení a využívání didaktické a audiovizuální techniky. Psychohygienické zásady byly dodržovány, pracovní tempo v jednotlivých ročnících bylo přizpůsobováno věku a schopnostem žáků.

V hospitovaných hodinách byl sledován dlouhodobě stanovený cíl předmětu – podnítit zájem žáků. Byl naplňován poutavým, věcně správným výkladem nové látky, zařazovanými soutěžemi. V prvním ročníku byla uplatněna práce ve skupinách s cílenou podporou rozvoje kreativity. Teoretické učivo bylo důsledně spojováno s praktickými hudebními ukázkami a s intonačními, sluchovými i rytmickými činnostmi. Příkladně byly u žáků pěveckého sboru Javoříčky vyvozovány hudebně-teoretické poučky a hudební názvosloví ze znějícího hudebního materiálu. Výborně bylo pracováno s učebnicí Č. Staška. V menší míře byl k upevnění intonace a sluchové orientace žáků využíván harmonický klavírní doprovod. U starších žáků nebyl dán dostatečný prostor pro logické sledování a praktické procvičení (intonační, sluchové, teoretické) nově zařazených akordů. Motivující byl pro žáky fundovaný doprovod vyučujících na klavír. Žáci pracovali soustředěně a se zájmem, prezentovali se správnými pěveckými návyky, převážná většina dokázala aplikovat teoretické poznatky v praxi. Hodnocení práce žáků probíhalo v průběhu celé hodiny, bylo spojeno s častou pochvalou a s povzbuzením. Pracovní atmosféra byla ve všech sledovaných hodinách i při své náročnosti nestresující, vzájemná komunikace učitelek a žáků byla bezprostřední, založená na vzájemné důvěře.

Celková kvalita vzdělávání v hudební nauce má velmi dobrou úroveň.

Taneční obor

Předměty tanečního oboru - přípravná taneční výchova, taneční praxe, klasická taneční technika, současný tanec

V rámci hospitační činnosti byla navštívena přípravná taneční výchova, výuka ve čtvrtém, pátém a šestém ročníku prvního stupně základního studia, částečně i práce souboru. Výuka probíhala podle rámcového ročního plánu učiva v souladu s pokyny dokumentu Učební plány čj. 15 865/2000-22. Plán zahrnuje prezentaci a vystoupení žáků v rámci školy, města a kraje i oficiální přehlídky vyhlašované ARTAMOU a MŠMT. Pro každý ročník je vypracován jednoduchý plán učiva vycházející z obsahu jednotlivých předmětů tanečního oboru. Nedostatky v sestavení rozvrhu výuky byly odstraněny v průběhu inspekce. Bezprostřední příprava učitelky na výuku byla promyšlená, zohledňovala míru talentu a schopností žáků dané skupiny.

V tanečním oboru vyučuje učitelka s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhá v původní školní tělocvičně. V přilehlých prostorách se nachází šatna pro žáky, kabinet a hygienické zařízení, vše pod uzavřením. Tělocvična je vybavena zrcadly a tyčemi pro exercice, k dispozici je klavír, reprodukční technika, gymnastické žíněnky. Výhodou pro výuku v tanečním oboru je velikost plochy tělocvičny. Nevýhodou je výška stropu, která neumožňuje častější vymalování pro vysoké náklady spojené s rozlohou tělocvičny a stavbou nezbytného lešení. V současné době působí celý prostor i přes snahu o výzdobu pochmurným dojmem.

Pro sledovanou výuku byla charakteristická logická stavba vyučovacích jednotek, obsahová bohatost, aktivní pohybové zapojování pedagoga do výuky a promyšlené využívání celé plochy tělocvičny. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé a zejména v přípravném ročníku neustále nápaditě motivované. Přípravná taneční výchova probíhala formou pestrého pásma logicky na sebe navazujících pohybových her, hravých cvičení, písní a říkanek. Vyučující dokázala dobře vystihnout, kdy je třeba změnit činnost, aby udržela aktivitu, pozornost a soustředěnost dětí. Vhodným způsobem byly využívány orffovské nástroje. Výuka starších žáků byla přiměřeně náročná. V nutné míře byly objasňovány zákonitosti pohybu, postupně byla užívána odborná terminologie. Správné provedení a pochopení úkolů bylo podněcováno i elegantním pohybovým projevem vyučující. Důsledně

byl vytvářen návyk správného držení těla. Pohybová technika a obratnost byla rozvíjena i při exercice u tyče, při pohybu z místa a pohybové průpravě. Žáci byli vedeni k pochopení zákonitostí pohybu, byla pěstována jejich schopnost poznat a opravit chybné provedení. Na pohybovém projevu a reakcích žáků byla patrná cílevědomá a soustavná práce vyučující. Korepetitorky pozorně sledovaly dění na ploše tělocvičny a souhrou s vyučující účinně pomáhaly žákům udržet rytmus, navodit určitou atmosféru.

Silnou motivací pro žáky je obětavost vyučující, její zaujetí pro obor a osobní zainteresovanost. Starší žáci jsou rovněž stimulováni vystoupeními při kulturních pořadech v Západočeské galerii, Lochotínském pavilonku i možností účastnit se soutěží, setkávat se s žáky jiných uměleckých škol. Komunikace mezi žáky a učitelkou byla otevřená, vstřícná a velmi přátelská, bylo patrné že se žáci na výuku těší.

Výuka v tanečním oboru byla hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Sledované obory a v rámci orientační inspekce vybrané předměty vyučují převážně učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, výrazné osobnosti. Kladem výuky byla její systematičnost, logická stavba vyučovacích jednotek, obsahová bohatost, cílevědomost vycházející z převážně dlouholeté zkušenosti učitelů. Pracovní tempo v jednotlivých ročnících bylo, až na výjimky, přizpůsobováno věku a schopnostem žáků. Utvoření dechového orchestru v roce 1999 se stalo kvalitativním počínem v rozvoji dechového oddělení školy. V soutěžích a v přijetí žáků k dalšímu studiu (výrazně v klavírním oddělení) bylo dosaženo významných úspěchů.

Kvalita vzdělávání v hudebním a tanečním oboru, s dílčími vynikajícími výsledky v klavírním a v dechovém oddělení, byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka školy postupně naplnila koncepční záměry, které si stanovila při svém nástupu do funkce v roce 1990. Ve škole s dlouhodobou tradicí hudebního oboru postupně vybudovala podmínky pro činnost tanečního a nově také výtvarného oboru. Plánovitě rozšířila vzdělávací nabídku hudebního oboru o výuku sborového zpěvu a dechových nástrojů. Vytvořila personální i prostorové podmínky pro práci dechového orchestru.

Plánování má svůj ucelený systém. Analýza školního roku v závěrečné kapitole výroční zprávy je podkladem pro plán činnosti na další školní rok. Na plán činnosti navazuje plán umělecké rady a plány jednotlivých předmětových sekcí. Společně stanovené základní cíle v jednotlivých oblastech práce školy se promítají do celého systému plánování. Podrobně rozpracovaný Plán činnosti na školní rok 2001/2002 byl projednán a schválen na zasedání umělecké rady a následně na zasedání pedagogické rady v září 2001. Umělecká a pracovní náplň činnosti a kontrolní činnost vedení školy jsou následně dále rozpracovávány spolu s adresnými úkoly na jednotlivá pololetí. Do plánu se promítají požadavky okresní i regionální umělecké rady na konání soutěží vypisovaných MŠMT pro žáky ZUŠ. S hlavními úkoly oborů a jednotlivých oddělení jsou rovněž seznamována tři při škole registrovaná sdružení rodičů.

Tři obory (hudební, taneční a výtvarný) jsou vyučovány v souladu se zařazením ZUŠ do sítě škol. Při výuce jsou dodržovány platné učební dokumenty pro základní umělecké školy.

Oblast plánování je hodnocena jako příkladná.

Organizování

Organizační schéma školy odpovídá její velikosti – v čele školy stojí ředitelka, paní Zuzana Durasová. Vedení školy dále tvoří dva zástupci ředitele. Tým vedení školy se dlouhodobě opírá o poradní orgány – uměleckou radu, předmětové sekce a pedagogickou radu. Organizační řád a Vnitřní řád pro učitele jasně stanovuje kompetence a vymezuje pravomoci jednotlivých pracovníků. Stanovené úkoly poradních orgánů a jednotlivých pracovníků se objevují v Plánu činnosti. Vnitřní řád pro žáky školy obsahuje zejména povinnosti, práva žáků zde nejsou uvedena.

Dokumentace školy je řádně a funkčně vedena. Předmětové sekce ve svých zápisech z jednání sledují stanovené úkoly, hodnotí výsledky práce žáků jednotlivých tříd, dbají o pomoc začínajícím učitelům, sledují odborný růst učitelů v rámci předmětu. V zápisech z uměleckých a pedagogických rad jsou podrobně hodnoceny umělecko-pedagogické výsledky práce školy.

Rozpočet školy velice zatěžuje nájemné, které škola odvádí dílem Správě budov města Plzně, dílem základním školám. Tato skutečnost se negativně promítá do výše školného za výuku a stává se překážkou v docházce dětí z rodin sociálně slabších.

Příkladně je propracován a funguje vnitřní i vnější informační systém. Jednotlivé předmětové sekce informují žáky a rodiče stálými informačními panely na chodbách a ve třídách, prostřednictvím žakovských knížek a pravidelně konaných třídních aktivů s předváděním výsledků učení žáků. Preferován je přímý kontakt s rodiči žáků. Motivujícím prvkem organizace vyučování je řada veřejných prezentací školy (v loňském roce 98 akcí v místě působení školy, v regionu i v zahraničí). Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za výsledek své práce. Kvalitní práce pedagogů všech oborů má vliv na přední umístění žáků v soutěžích a při přijetí na vyšší typy uměleckých a pedagogických škol.

Do oblasti organizování se také promítá členství ředitelky školy a dalších pedagogů v okresní, oblastní a v ústřední umělecké radě – škola organizuje v budovách v Lobzích a v Doubravce soutěže, vzdělávací akce pro učitele města i regionu.

Výroční zpráva o činnosti školy poskytuje ucelené informace o práci a dosažených výsledcích dle příslušné právní normy. V závěru není opomenuta analýza školního roku spolu se sebehodnocením výsledků.

Organizace vyučování v ZUŠ odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků používá ředitelka školy demokratický styl řízení. Při způsobu týmové práce ve vedení školy jsou stanovována jasná pravidla a je vyžadováno jejich dodržování. V plánu činnosti jsou doporučována jednotlivým předmětovým sekcím určitá zaměření v individuálním plánování učiva žáků (výběr notové literatury např. na základě vypisovaných soutěží). Jsou vytvářeny příznivé podmínky pro další studium učitelů. Učitelům hudebního a tanečního oboru je v rámci sebevzdělávání nabízena účast na národních a mezinárodních žakovských soutěžích. Podporována a evidována je účast pedagogů na odborných vzdělávacích akcích (akce Pedagogického centra Plzeň, Artama Praha, Evropské asociace učitelů klavíru, AMU Praha, České hudební společnosti pro sbormistry a učitele hudební nauky a další – v loňském školním roce se 24 učitelů účastnilo deseti vzdělávacích akcí). V rámci spolupráce s plzeňskou konzervatoří se účastní učitelé s talentovanými žáky konzultací při „dnech otevřených dveří“. Škola ve spolupráci s oblastní uměleckou radou a za účasti učitelů konzervatoře organizuje předehrávky pro žáky s rozšířeným vyučováním. Vedením školy a vedoucími předmětových sekcí je věnována především formou pravidelných

konzultací pozornost třem mladým začínajícím učitelkám. Učitelé jednotlivých oborů systematicky doplňují a využívají rozsáhlý archiv odborné i notové literatury.

Vedení školy využívá jedinečné schopnosti většiny učitelů, jejich praktickou uměleckou činnost, iniciativu a výborné nápady. Tato skutečnost se promítá především do samostatného organizování uměleckých zájezdů souborů (hudebních i tanečních), pěveckých sborů a dechového orchestru, do organizace víkendových i prázdninových soustředění žáků hudebního i tanečního oboru. Kvalita vytvářených podmínek pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků úzce souvisí s kvalitou vzdělávání, motivuje k dalším aktivitám.

Hodnocení pracovníků školy probíhá v rámci porad vedení, následně adresně v pedagogických radách. Kritéria hodnocení jsou všem známa, systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vytvořen. Tradici má rovněž pravidelné sebehodnocení práce předmětových sekcí a závěrečné hodnocení školy jako celku.

Oblast vedení a motivování má příkladnou úroveň.

Kontrolní mechanizmy

Na základě podrobně zpracovaného „Plánu kontrolní činnosti ve školním roce 2001-2002“ jsou vedením školy sledovány činnosti pedagogicko-umělecké, oblast provozní, bezpečnostní i ekonomická. Pedagogicko-umělecké výsledky školy sleduje a hodnotí spolu s vedením také umělecká rada. Kritéria hospitační činnosti jsou učitelům známa. V písemně zpracovaných „Hospitačních listech“ stvrzují učitelé svým podpisem celkové hodnocení hodiny, závěry a doporučení hospitujícího. Úroveň pedagogické práce je předmětem hodnocení v rámci schůzek předmětových sekcí, čtvrtletně se promítá do jednání pedagogických rad.

Účinný a fungující kontrolní systém využívá výsledků z četných kontrol a hospitací pro další práci.

Vytvořené kontrolní mechanizmy jsou příkladné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Z pohledu komplexní inspekce vykonané v listopadu 1996 byly podmínky vzdělávání celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Současná úroveň řízení školy si zachovává ve všech oblastech promyšlený a vzájemně propojený systém - oblast plánování, organizování, vedení a motivování je účinně spjata s důslednou kontrolní činností. Ve škole jsou vytvářeny příkladné a velmi dobré podmínky pro průběh a výsledky vzdělávání.

Dílčí nedostatky přetrvávají v materiálním zabezpečení – špatný technický stav školní budovy v Lobzích

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako příkladné.

HODNOCENÍ PODMÍNEK PRO BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ ŽÁKŮ A PRACOVNÍKŮ ŠKOLY

V oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a při požární ochraně (BOZP a PO) byla předložena požadovaná dokumentace - včetně osvědčení o proškolení ředitelky školy a dalších zaměstnanců. Ověřování znalostí zaměstnanců a žáků ze sledovaných oblastí je doposud prováděno ústně.

Kontrolované pracoviště objektu školy pro výuku (Revoluční 100) odpovídá bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště. Místnosti pro výuku a chodby mají stanovené rozměry, vybavení, povrch a jsou řádně vybaveny pro činnosti zde

vykonávané. Učebny jsou řádně osvětleny, mají požadované mikroklimatické podmínky, zejména pokud jde o větrání, teplotu a zásobování vodou. V učebnách, chodbách a ostatních prostorách je zajišťována pravidelná údržba, úklid a čištění.

Revize objektů školy, zařízení a materiálu jsou včas prováděny a zjištěné závady jsou odstraňovány podle požadavků a finančních prostředků školy.

Oblastem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochraně je ředitelkou školy věnovaná náležitá pozornost.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů stanovené na rok 2001 byly dodrženy. Přidělené finanční prostředky byly řádně zúčtovány. Kladný hospodářský výsledek činil z celkových NIV 0,04 %. Porovnáním rozpisu rozpočtu s výkazem zisku a ztráty nebyly zjištěny rozdíly. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích činil 77,76 %.

Účetnictví je vedeno v souladu s platnými zákony a předpisy o účetnictví a opatřením MF, kterým je stanovena účtová osnova a postupy účtování pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Čerpání mzdových prostředků v návaznosti na účetnictví

Čerpání mzdových prostředků uvedené ve výkazu Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001 souhlasí s údaji uvedenými ve Výkazu zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 za rok 2001.

Tvorba a čerpání FKSP

Tvorba FKSP je v souladu s platnými předpisy a souhlasí s údaji vykázanými v účetnictví.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Přidělené prostředky byly použity na nájemné a na další vzdělávání zaměstnanců. Z celkového objemu ONIV činí příspěvek na nájemné 99,80 % a příspěvek na vzdělávání zaměstnanců 0,20 %.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelové prostředky určené na nájemné a vzdělávání zaměstnanců byly plně využity ke stanovenému účelu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření za školní rok 2000/2001 má všechny náležitosti odpovídající příslušné právní normě.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly ve sledovaném období v kontrolovaných oblastech a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vynaloženy účelně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Veřejné aktivity, výsledky žáků v soutěžích a v přijetí absolventů k dalšímu studiu

Nedílnou součástí činnosti školy, která úzce souvisí s procesem vzdělávání, je veřejná prezentace výsledků práce žáků i učitelů. V loňském školním roce škola uskutečnila 98 kulturních akcí. Četnou a pestrou paletu vystoupení tvoří především koncerty jednotlivých oddělení, koncerty komorních a tanečních souborů, pěveckých sborů a dechového orchestru pro různé subjekty a pro partnerské školy (základní, mateřské, speciální, zvláštní a pomocné). Tradici mají koncerty hudebního i tanečního oboru v plzeňském divadle J. K. Tyla, v divadle dětí Alfa, koncerty v muzeu a ve vědecké knihovně, výchovné koncerty pro výše uvedené školy i koncerty absolventů.

Na základě dlouhodobých kontaktů s různými organizacemi byly uspořádány významné veřejné akce ve spolupráci se Západočeským hudebním centrem, plzeňskou konzervatoří, Pedagogickým centrem, Esprite, Salesiánským střediskem, Plzeňským rozhlasem, Plzeňskou filharmonií, Pedagogickou fakultou a Divadlem J. K. Tyla. Žáci školy se také představují veřejnosti v jiných městech, např. v Dobřanech, v Jablonci n. Nisou, v Chodově, v Karlových Varech, Starém Plzenci, v Merklíně a v Sušici. Žáci akordeonového oddělení se představili v Kligenthalu (SRN), dětský dechový orchestr v Regenu (SRN) a Plzeňský dětský sbor slavil úspěchy při koncertním turné po Švýcarsku.

Žáci školy se každoročně účastní četných regionálních, národních i mezinárodních soutěží a jsou v nich oceňováni. Výčet a přehled úspěšných žáků i souborů je podrobně uváděn ve výroční zprávě. V loňském školním roce se soutěže vypisované pro žáky ZUŠ v komorní hře účastnilo 15 souborů s převahou dechových nástrojů (v oblastním kole získaly 1. cenu dva soubory, 2. cenu pět souborů a 3. cenu jeden soubor) a dva soubory s převahou smyčcových nástrojů (ocenění v okresním kole). Dětský dechový orchestr získal v okresním kole soutěže 1. cenu, v krajském kole 2. cenu. V soutěži akordeonistů populár „Hořovice 2000“ se umístil akordeonový soubor „Pegas“ na 1. místě, jeden žák v sólové hře se umístil na 3. místě.

V mezinárodní klavírní soutěži „Virtuosi per musica di pianoforte“ v Ústí n. Labem se jedna žákyně probojovala do II. finálního kola. V soutěži „Junior Prague note 2001“ získala jedna žákyně 2. cenu a další tři žáci čestné uznání. V klavírní soutěži „Karlovarská růžička“ obsadili ve svých kategoriích tři žáci 2. místo, tři žáci byli oceněni čestným uznáním I. stupně a jeden žák čestným uznáním. V oblastním kole soutěže „Pískání pro zdraví“ získal jeden žák 1. cenu.

Ve 4. ročníku soutěže Konzervatoře Plzeň ve hře na klavír slavilo úspěchy šest žáků – dvě 1. ceny (z toho jedna absolutní vítěz soutěže s hlavní cenou „Editio Bärenreuter“), jedna 2. cena a tři 3. ceny, ve hře na dechové nástroje to byli tři žáci – jedna 1. cena, jedna 3. cena a jedno čestné uznání.

Pravidelně úspěšní jsou žáci školy také při přijímání na vyšší typ uměleckých a pedagogických škol – vloni byli ke studiu v konzervatoři přijati dva žáci (klavír, dechový nástroj) a ke studiu v pedagogické fakultě jedna žákyně (klavír). V letošním školním roce byli přijati ke studiu v konzervatoři čtyři klavíristé.

Úspěšná prezentace práce školy na půdě domácí i v zahraničí je nedílnou součástí procesu vzdělávání, přispívá k formování osobností žáků. Vzhledem k dosahovaným mimořádným výsledkům se škola řadí mezi vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol č.j. 18 561/2001-21, vydané dne 18. 9. 2001, Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – k č.j. 18 561/2001-21
- Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2001 „Škol (MŠMT) V24-01“
- Organizační řád ZUŠ B. Smetany Revoluční 100 Plzeň, Statut ZUŠ B. Smetany Revoluční 100 Plzeň, Vnitřní řád školy pro učitele a žáky
- Plán činnosti na školní rok 2001-2002, Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2001-2002
- Plány předmětových sekcí
- Rozvrhy hodin, Třídní knihy pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku
- Katalogy o průběhu studia, Výkazy žáků a vyučovacích hodin
- Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách
- Zápisy z jednání uměleckých rad, pedagogické rady, předmětových sekcí
- Kritéria hodnocení zaměstnanců školy
- Hospitační záznamy vedení školy a přítomných inspektorů
- Inspekční dokumentace - informace o zaměstnancích
- Inspekční zpráva č.j. K-04-04/96/97/359
- Fotodokumentace školy, Kroniky školy, nahrávky na CD
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2000/2001
- Závazné ukazatele rozpočtu NIV a další úpravy rozpočtu na rok 2001
- Resortní výkaz MŠMT výnosů a nákladů za rok 2001, Rozvaha za rok 2001
- Výkaz zisku a ztráty za rok 2001, Hlavní účetní kniha za prosinec 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 24-01 za rok 2001
- Faktura číslo 7414012, výdajové účetní doklady
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001, Čerpání rozpočtu za rok 2001
- Dokumentace BOZP a PO platná pro školní rok 2001-2002 podle seznamu ve složce č. 1
- Dokumentace BOZP a PO „Revize a kontroly“ platná pro období 1998-2002 ve složce č.2 a 3

ZÁVĚR

Pozitiva:

Kladem sledované výuky byla její systematičnost, logická stavba vyučovacích jednotek, obsahová bohatost.

Garantem mimořádné kvality výuky jsou výrazné pedagogické a umělecké osobnosti.

Utvoření dechového orchestru v roce 1999 se stalo kvalitativním počinem v rozvoji dechového oddělení školy.

Současná úroveň vytvářených podmínek pro vzdělávání žáků školy ve sledovaných oborech si zachovává ve všech oblastech promyšlený a vzájemně propojený systém - oblast plánování, organizování, vedení a motivování je účinně spjata s důslednou kontrolní činností.

Oblastem bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně je ředitelkou školy věnovaná náležitá pozornost.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly ve sledovaném období v kontrolovaných oblastech a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vynaloženy účelně.

Úspěšná prezentace práce školy doma i v zahraničí, dosahované mimořádné výsledky učení řadí školu mezi vynikající.

Negativa:

Dílčí nedostatky přetrvávají v materiálním zabezpečení – špatný technický stav školní budovy v Lobzích (i přes vynakládané vysoké nájemné vlastníkovu budovy).

Finanční prostředky vynakládané na úhradu nájemného (z celkového objemu ONIV činí příspěvek na nájemné 99,80 %) značně zatěžují rozpočet školy a negativně se promítají do neinvestičních nákladů školy, ze kterých je odvozováno školné žáků. Tím se vzdělávání poskytované školou stává nedostupné pro žáky ze sociálně méně podnětného prostředí.

Doporučení ČŠI:

V oblasti BOZP je potřeba opatřit zábradlí na schodištích zádržkami proti klouzání.

Ověřování znalostí zaměstnanců z oblastí BOZP a PO provádět formou testů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko ČŠI Plzeň-město

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Kučerová	Marie Kučerová v. r.
Členové týmu	Mgr. Jindřich Bešťák	Jindřich Bešťák v. r.
	Mgr. Marcela Šimková	Marcela Šimková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Irena Hézlová, Helena Míšková, ing. Július Slávik	

V Plzni dne 1. března 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. března 2002

Razítko Základní umělecká škola Bedřicha Smetany Plzeň

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Zuzana Durasová

Zuzana Durasová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, Škroupova 18, 306 13 Plzeň	28. března 2002	044 66/02-4019
Zřizovatel: Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	28. března 2002	044 65/02-4019

Připomínky ředitelky základní umělecké školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány